

Nya åtgärder mot den illegala användningen av civila sprängmedel

Antalet skjutningar och sprängningar ligger på en allt för hög nivå i Sverige, därför fortsätter regeringens intensiva arbete mot kriminella nätverk även under coronakrisen. Kampen mot gängvåldet och arbetet för att öka tryggheten i samhället är fortsatt en av regeringens högst prioriterade frågor. I dag presenterar regeringen nya åtgärder mot den illegala användningen av civila sprängmedel

Samtal med branschen

Som en av flera åtgärder för att motverka att sprängmedel hamnar i kriminella händer bjöd inrikesminister Mikael Damberg in företrädare för byggbranschen, den civila sprängmedelsindustrin samt berörda myndigheter till ett rundabordssamtal den 12 februari 2020. Samtalet har följts upp av ett större antal möten och kontakter mellan företrädare för regeringen och branschen under våren 2020. Syftet har varit att komma fram till konkreta åtgärder som minskar risken för att civilt sprängmedel kommer i orätta händer. I dag presenterar regeringen tillsammans med företrädare för branschen vilka åtgärder som kommer att genomföras.

Regeringens åtgärder

En av åtgärderna som regeringen arbetar med tar sikte på att ändra lagen och förordningen som reglerar brandfarliga och explosiva varor. Författningsändringarna avser bland annat regleringen kring tillståndsprövningen och kontrollen av de som använder explosiva varor för civilt bruk.

Regeringen avser även vid regeringssammanträdet den 7 maj att ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tre uppdrag:

- Att se över metoder för märkning av sprängmedel för civilt bruk. De märkningsmetoder som ska ingå i översynen är sådana där märkningen inte går

att avlägsna och om möjligt går att spåra efter detonation. Med utgångspunkt i översynen ska MSB lämna förslag på en lämplig metod att införa i Sverige. Uppdraget ska redovisas senast den 2 april 2021 med en delredovisning senast den 30 oktober 2020.

- Att kartlägga och analysera kommunernas arbete med tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. I uppdraget ingår att MSB ska lämna förslag på åtgärder och rekommendationer som kan bidra till att utveckla kommunernas arbete på området. Uppdraget ska redovisas senast den 18 december 2020.

- Att inrätta och därefter ansvara för ett nationellt forum för

sprängämnessäkerhet. I forumet ska – utöver MSB – Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Jordbruksverket, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Totalförsvarets forskningsinstitut, Trafikverket, Transportstyrelsen och Tullverket ingå. Forumet ska verka för att öka sprängämnessäkerheten genom att bidra till och stimulera erfarenhetsåterföring och kunskapsutveckling inom området genom att sprida kunskap och information både till myndigheter och till andra berörda aktörer.

Tidigare åtgärder mot sprängningar och skjutvapenvåldet

De nya åtgärderna mot illegal användning av civila sprängmedel ska adderas till tidigare och planerade åtgärder mot gängvåldet samt åtgärder för att stoppa sprängningar. Regeringen har ökat minimistrafiken för både grovt vapenbrott och grovt brott mot tillståndsplikten för explosiva varor. Under hösten 2018 genomfördes Sveriges första amnesti för

explosiva varor. I november 2020 gavs ett uppdrag till Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Försvarsmakten, Tullverket, MSB och Totalförsvarets forskningsinstitut att gemensamt öka förmågan att hantera explosiva varor och förhindra illegal införsel och användning. Uppdraget ska delredovisas senast den 30 september 2020. Regeringen har nyligen lagt fram en proposition som medför att det blir svårare för privatpersoner och obehöriga att få tillgång till kemikalier som kan användas vid tillverkning av hemmagjorda sprängämnen.

Hösten 2019 lanserade regeringen ett 34-punktsprogram med åtgärder mot gängvåldet, vilket utgör den största satsningen mot gängkriminaliteten någonsin i Sverige. Sedan hösten 2014 har regeringen tagit initiativ till fler än 50 straffskärpningar relaterade till den organiserade brottsligheten. Regeringen har också påbörjat en förstärkning av Polismyndigheten med 10 000 fler anställda i hela landet till år 2024.

